

Л.В.Калузіна

ЗАСТОСУВАННЯ ВІТАМІННО-МІНЕРАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ “МУЛЬТИ-ТАБС” З МЕТОЮ КОРЕКЦІЇ БІЛКОВО-ЛІПІДНОГО СПЕКТРУ КРОВІ У ВАГІТНИХ ЖІНОК ЗА УМОВ ЗОБНОЇ ЕНДЕМІЇ

Кафедра акушерства, гінекології та перинатології
Буковинської державної медичної академії

Резюме. Вивчено вплив профілактичного прийому вітамінно-мінерального комплексу “Мульти-табс” на білково-ліпідний спектр плазми крові у вагітних жінок, які проживають за умов зобної ендемії. Встановлено, що прийом цього препарату достовірно сприяє стабілізації білкового та ліпідного спектра крові.

Ключові слова: вагітність, білково-ліпідний спектр, вітамінно-мінеральний комплекс “Мульти-табс”.

Вступ. Перебіг та завершення вагітності при патології щитоподібної залози (ЩЗ), особливо за умов зобної ендемії, є актуальним питанням у зв'язку з високою частотою цих ендокринних захворювань [4,6]. У регіонах з важким та помірним ступенем дефіциту йоду в біосфері (зниження споживання йоду менше 100 мкг/добу) синтез тироксину може порушуватись, це призводить до відносної гіпотироксинемії в третини вагітних, що є достатньо жорстким фактором стимуляції щитоподібної залози [2].

Дисбаланс тиреоїдних гормонів призводить до змін обмінних процесів та є однією з причин невиношування, розвитку гестозів та плацентарної недостатності, а також порушення адаптаційно-компенсаторних реакцій у дитини. Підвищення функції ЩЗ супроводжується переважанням розпаду холестерину над його синтезом, в той час як гіпотиреоз призводить до розвитку вторинної гіперліпідемії [5].

Холестерин та тригліцериди є важливими структурними і метаболічними компонентами тканин організму людини. Вони служать для побудови клітинних мембран, є основною формою резерву енергозабезпечення (40%), служать попередниками синтезу стероїдних гормонів, включаються до основних метаболічних процесів організму [1]. На сьогоднішній день білково-ліпідний спектр крові у вагітних жінок, які проживають за умов зобної ендемії, не достатньо вивчений.

Мета дослідження. Вивчити ефективність застосування вітамінно-мінерального комплексу “Мульти-табс” (Ферросан), який містить добову дозу йоду (150 мкг) у вагітних жінок, для корекції тиреоїдного статусу та білково-ліпідного спектра крові.

Матеріал і методи. Обстежено 61 вагітну жінку. Дослідну групу склали 31 - без виражених клінічних проявів тиреоїдної патології в терміні 14–16 тижнів до лікування та після прийому “Мульти-табс” (по одній таблетці на добу) на 34–36 тижні. Контролем слугували 30 здорових вагітних жінок, які не отримували терапії вищезгаданим препаратом. Кожній обстеженій до призначення препарату та після проведеного лікування проводився радіоімунний аналіз гормонів в плазмі крові - вільного тироксину (FT₄) та тиреотропного гормону (ТТГ), визначення білкового та ліпідного спектра з допомогою тест-системи на біохімічному аналізаторі “Stat Fax 1904”. Розрахунок ліпопротеїдів дуже низької (ЛПДНЩ) та низької щільності (ЛПНЩ), холестеринового коефіцієнта та коефіцієнта атерогенності здійснювався за А.Н. Климовим, Н.Г. Нікуличевою [3]. Статистична обробка даних виконувалася за допомогою пакета аналізу програми Excel-97.

Результати дослідження та їх обговорення. Оцінка отриманих результатів показала, що в дослідній групі тиреоїдний статус вагітних практично не змінився, рівень FT₄ становив від 15,95±0,51 перед призначенням лікуванням до 14,73±0,20 пмоль/л наприкінці III триместру, ТТГ від 1,24±0,25 до 1,28±0,1 мОд/л. В той час, як у контрольній групі показники FT₄ коливалися від 15,55±0,53 на 14–16 тижні до 12,94±0,66 пмоль/л на 34–36 тижні, а рівень ТТГ становив відповідно 0,80±0,18 та 1,10±0,25 мОд/л.

Відомо, що основна біологічна роль плаценти полягає в регуляції вуглеводного та ліпідного обміну, підвищення синтезу білка, від чого залежить у деякій мірі маса плода. А якщо врахувати, що до 36 тижня вагітності в 1,5

раза збільшується об'єм циркулюючої плазми крові, то при стабільних показниках білкового спектра крові його синтез збільшується на 50%.

Отримані показники білково-ліпідного спектра крові статистично оброблені. Білковий спектр крові в дослідній групі змінився не достовірно. Ліпідний спектр плазми крові вагітних у процесі гестації змінюється, це пов'язано перш за все з гормональними зрушеннями. Достовірно ($p < 0,05$) зросли показники загального холестеролу від $4,27 \pm 0,26$ ммоль/л перед призначенням лікуванням до $4,95 \pm 0,22$ ммоль/л на 34–36 тижні (в контролі $4,92 \pm 0,25$), ЛПДНЩ від $0,76 \pm 0,05$ ммоль/л до $1,09 \pm 0,09$ ммоль/л (контроль – $1,18 \pm 0,09$), коефіцієнта атерогенності від $2,9 \pm 0,27$ ммоль/л до $4,07 \pm 0,41$ ммоль/л (контроль – $3,79 \pm 0,27$). Спостерігалось також достовірне ($p < 0,02$) збільшення рівня тригліцеридів від $1,7 \pm 0,113$ ммоль/л до $2,4 \pm 0,21$ ммоль/л (контроль – $2,61 \pm 0,2$) та холестеринового коефіцієнта від $3,67 \pm 0,35$ ммоль/л до $4,91 \pm 0,36$ ммоль/л (контроль – $4,78 \pm 0,27$). Вміст ліпопротеїдів дуже високої щільності не змінився.

Гіперліпідемія, що спостерігається у вагітних, може розглядатися як фізіологічне явище, що сприяє розвитку і росту плода, забезпечує високі енергетичні затрати вагітної. Дослідження обміну холестерину та тригліцеридів плазми крові розглядають переважно в рамках проблеми судинної патології атерогенної природи, хоча ця проблема має і загальномедичне значення [1,3]. Вірогідно, що підвищення вмісту ЛПДНЩ, від яких залежить підвищення коефіцієнта атерогенності та холестеринового коефіцієнта, можна пояснити процесом дозрівання плаценти.

Висновки

1. Профілактичний прийом вітамінно-мінерального комплексу “Мульти-табс” сприяє стабілізації білкового та ліпідного спектра крові у вагітних жінок, які мешкають за умов зобної ендемії.

2. Показники ліпідного спектра плазми крові у вагітних жінок під впливом прийому “Мульти-табс” стабілізуються. Зростання рівня коефіцієнта атерогенності та холестеринового коефіцієнта вірогідно свідчить на користь повної функціональної зрілості плаценти.

Література. 1. Гриценко В.І., Марциалова О.В., Божка Г.Х. Перерозподіл фракцій ліпопротеїдів сироватки крові у жінок з фізіологічною вагітністю та з вагітністю високого ризику // Укр. мед. часопис. – 2000. №3. – С. 114–117. 2. Бурумкулова Ф.Ф., Герасимов Г.А. Заболевания щитовидной железы и беременность // Пробл. эндокрин. 1998. – Т.44, №2. – С. 27–32. 3. Клизов А.И., Пикуличева Н.Г. Обмен липидов и липопротеидов и его нарушения. – СПб.: Питерком. 1999. – 512 с. 4. Макаров О.В., Бахарева И.В., Николаев И.П. Щитовидная железа и беременность / РМЖ. – 1997. – №4. – С. 44–48. 5. Шехтман М.М. Руководство по экстрагенитальной патологии у беременных. М.: Триада-Х”. 1999. – С. 696–718. 6. Ngoungarmratana S., Suithornthepvarakul T., Kanchanawat S. Thyroid function and human chorionic gonadotropin in patients with hydatidiform mole. // J. of the Medical Association of Thailand. 1997. – V.80, №11. – P.693–699.

THE USE OF THE VITAMIN-MINERAL COMPLEX “MULTI-TABS” WITH THE PURPOSE OF CORRECTING THE PROTEIN-LIPID SPECTRUM OF THE BLOOD IN PREGNANT WOMEN UNDER CONDITIONS OF STRUMOUS ENDEMICIA

L.V.Kalugina

Abstract. The effect of the prophylactic administration of the vitamin-mineral complex “Multi-tabs” on the protein-lipid spectrum of the blood plasma in pregnant women, living under condition of strumous endemia, has been studied. It has been established, that the administration of this drug contributes to the stabilization of the protein and lipid blood spectrum.

Key words: pregnancy, protein-lipid spectrum, vitamin-mineral complex Multi-tabs

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)